

Školska godina 2023./2024.- četvrti razred (6. kategorija)

Za **školsko natjecanje u 6. kategoriji 20. stoljeće** zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO - OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Politički razvoj u međuratnom razdoblju u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi. Sukob federalizma i unitarizma i rješavanje hrvatskog i ostalih nacionalnih pitanja u prvoj jugoslavenskoj državi. Režimsko nasilje nad Hrvatima.	Domena D. Politika	POV SŠ D.4.1 Učenik <i>preispituje</i> proces razvoja država i njihovo političko uređenje u svijetu i Europi nakon dvaju svjetskih ratova. POV SŠ D.4.2. Učenik <i>prosuduje</i> nastanak i nestanak dviju jugoslavenskih država kao i stvaranje samostalne i demokratske Hrvatske.	<ul style="list-style-type: none"> • raščlanjuje odluke mirovnih ugovora nakon Prvoga svjetskog rata te njihove posljedice na međuratni svijet i Hrvatsku; • analizira vojno-političke sporazume uoči Drugoga svjetskog rata, položaj Hrvatske u prvoj jugoslavenskoj državi i okolnosti nastanka Banovine Hrvatske.
Gospodarski razvoj Hrvatske, Europe i svijeta u međuratnom razdoblju. Uzroci i posljedice Velike gospodarske krize.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.4.1. Učenik <i>preispituje</i> različite oblike i etape gospodarskog razvoja 20. i 21. stoljeća u Hrvatskoj, Europi i svijetu.	<ul style="list-style-type: none"> • analizira utjecaje Prvoga svjetskog na ekonomske aktivnosti i razvoj gospodarstva • preispituje gospodarski razvoj te politička i ekonomska rješenja u prvoj polovici 20. stoljeća.

Za županijsko natjecanje u 6. kategoriji 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO - OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Drugi svjetski rat u svijetu, Europi i Hrvatskoj; politika zaraćenih saveza, bitke prekretnice. Okupacija i podjela prve jugoslavenske države, kvislinški režimi: primjer Nezavisne Države Hrvatske. Politika terora nad građanima (posebice Židovima, Srbima i Romima). Antifašizam, partizanski pokret u Hrvatskoj i Jugoslaviji.	Domena D. Politika	POV SŠ D.4.1. Učenik <i>preispituje</i> proces razvoja država i njihovo političko uređenje u svijetu i Europi nakon dvaju svjetskih ratova. POV SŠ D.4.2. Učenik <i>prosuduje</i> nastanak i nestanak dviju jugoslavenskih država kao i stvaranje samostalne i demokratske Hrvatske	<ul style="list-style-type: none"> • analizira uzroke i odnose između država tijekom Drugog svjetskog rata, objašnjava bitke prekretnice u Drugom svjetskom ratu i posljedice istih • prosuduje okolnosti stvaranja NDH i antifašistički – partizanski pokret u Drugome svjetskom ratu na prostoru Hrvatske i Jugoslavije.
Društveni razvoj u međuratnom razdoblju u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi. Demografske promjene u Drugome svjetskom ratu u Hrvatskoj, Europi i svijetu: zločini, stradanja i totalni rat. Vojne i civilne žrtve. Nacionalni, rasni, vjerski i ideološki progoni i stradanja. Holokaust, genocidi i drugi zločini protiv čovječnosti.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.4.1. Učenik <i>prosuduje</i> međusobne odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Hrvatskoj, Europi i svijetu u prvoj polovici 20. stoljeća.	<ul style="list-style-type: none"> • prosuduje utjecaj demokratskih i totalitarnih sustava u 20. stoljeću na život pojedinaca i skupina • prosuduje uzroke, obilježja i posljedice antisemitizma u svijetu, Europi i Hrvatskoj te holokaust, progone i stradanja ljudi u totalitarnim

			režimima na rasnoj, ideološkoj, nacionalnoj i vjerskoj osnovi
Znanost i tehnologija u 20. stoljeću. Razvoj ratne tehnologije. Uporaba nuklearnog oružja i energije te njihove društvene i ekološke posljedice. Utjecaj znanstvenog i tehnološkog napretka na svakodnevni život u 20. stoljeću.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.4.1. Učenik <i>vrednuje</i> razvoj tehnologije i izume koji su promijenili život čovjeka u 20. stoljeću	<ul style="list-style-type: none"> • vrednuje utjecaje tehnološkoga i znanstvenoga razvoja na svakodnevni život • analizira političke odluke i rješenja koja utječu na tehnološki i znanstveni razvoj.

Za **državno natjecanje u 6. kategoriji 20. stoljeće** zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO - OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Politički poredak u svijetu nakon Drugoga svjetskog rata: blokovska podjela svijeta i hladni rat. Hrvatska u drugoj jugoslavenskoj državi; uspostava komunističke vlasti, sukob sa SSSRom, samoupravljanje, ustavne promjene 1974., politički i nacionalni sukobi u drugoj jugoslavenskoj državi: primjer Hrvatskog proljeća. Slom komunizma u Europi. Stvaranje Republike Hrvatske: uvođenje demokratskih promjena. Velikosrpska agresija i Domovinski rat od 1991. do 1995. godine</p>	Domena D. Politika	<p>POV SŠ D.4.1</p> <p>Učenik <i>preispituje</i> proces razvoja država i njihovo političko uređenje u svijetu i Europi nakon dvaju svjetskih ratova.</p> <p>POV SŠ D.4.2.</p> <p>Učenik <i>prosuduje</i> nastanak i nestanak dviju jugoslavenskih država kao i stvaranje samostalne i demokratske Hrvatske</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizira politički poredak u svijetu nakon Drugoga svjetskog rata, hladni rat, stvaranje druge jugoslavenske države i njezinu unutarnju i vanjsku politiku do raspada • prosuduje utjecaj političkih promjena nastalih slomom komunizma u Europi, proces disolucije SFRJ i stvaranje samostalne Republike Hrvatske • analizira uzroke, tijek, Domovinskoga rata
<p>Društveni razvoj u drugoj polovici 20. stoljeća u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi.</p>	Domena A. Društvo	<p>POV SŠ A.4.1.</p> <p>Učenik <i>prosuduje</i> međusobne odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Hrvatskoj, Europi i svijetu u drugoj polovici 20. stoljeća.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prosuduje utjecaj demokratskih i totalitarnih sustava u drugoj polovici 20. stoljeća na život pojedinaca i skupina
<p>Umjetnost i kultura u 20. i 21. stoljeću.</p>	Domena E.	POV SŠ E.4.1.	<ul style="list-style-type: none"> • prosuduje ulogu povijesti u

Povijest i kultura sjećanja. Uloga institucija u čuvanju kulturne baštine.	Filozofsko-religijsko-kulturno područje	Učenik prosuđuje ljudsko stvaralaštvo u 20. i 21. stoljeću	očuvanju baštine, kulture sjećanja te oblikovanju kolektivne i individualne memorije o prošlosti.
--	---	--	---

Dodatna literatura:

A. Nazor., *Velikosrpska agresija na Hrvatsku*. Hrvatski memorijalno- dokumentacijski centar Domovinskog rata- Zagreb, 2011.